

26.03.2020

Temat; Płazy- kręgowce wodno lądowe/ wpisz temat do zeszytu/

Cele lekcji: Dowiesz się, gdzie żyją płazy. Poznasz cechy, które umożliwiają płazom życie w dwóch środowiskach. Scharakteryzujesz rozmnażanie się i rozwój płazów.

Przypomnij sobie z wcześniejszych lekcji:

- wymień główne cechy kręgowców
- na czym polega zmienność ryb
- porównaj warunki panujące w wodzie i na lądzie.

Płazy są kręgowcami wodno-lądowymi, które wykazują przystosowania umożliwiające im życie w obu tych środowiskach. Występują na wszystkich kontynentach z wyjątkiem Antarktydy. Żyją na lądzie, np. w glebie, na drzewach, bądź w wodach słodkich. Nigdy nie pojawiają się w morzach i oceanach.

Płazy są zwierzętami **zmiennocieplnymi**, co oznacza, że temperatura ich ciała zależy od temperatury otoczenia. W naszym klimacie z nastaniem chłódów płazy zapadają w stan odrętwienia. Zimują gromadnie w różnych norkach, szczelinach oraz w mule na dnie zbiorników wodnych. Wczesną wiosną stają się znów aktywne.

Bardzo proszę przeczytać treści zawarte w podręczniku od strony 93-96

W dziale budowa i przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie pomocna będzie strona <https://epodreczniki.pl/a/plazy---zwierzeta-wodno-ladowe/DbCyM1YnM> można skorzystać.

Obejrzyjcie sobie krótki film edukacyjny, który przybliży wam budowę i życie żab. Zwróćcie uwagę na to jak oddychają i rozmnażają się żaby <https://www.youtube.com/watch?v=gfKhRnQu-PU>

Polecam także zobaczyć krótki film zamieszczony w serwisie nowa era dla uczniów, który przybliży wam także zagadnienie o którym mówimy na dzisiejszej lekcji. Proszę skopiować link <https://docwiczenia.pl/kod/B6NHJP> Filmik ten pozwoli wam uzupełnić tabelę dotyczącą przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie, którą należy uzupełnić w notatce (umieszczoną poniżej).

Płazy są zwierzętami rozdzielno płciowymi, których rozmnażanie i rozwój zachodzi w wodzie. W okresie godowym (w Polsce od marca do czerwca) większość płazów podejmuje wędrówkę do najbliższego zbiornika wodnego.

Samica płaza składa do wody jaja otoczone galaretowatą substancją, tzw. **skrzek**. Samiec, połączony z samicą w pozycji godowej, polewa je nasieniem. Do zapłodnienia dochodzi w wodzie. Po pewnym czasie z zapłodnionych jaj wylęgają się larwy zwane **kijankami**. Różnią się one od postaci dorosłych: są roślinożerne,

oddychają skrzelami, kształtem przypominają ryby – mają baryłkowaty tułów ze słabo wyodrębnioną głową. We wczesnych fazach rozwoju nie mają kończyn, posiadają natomiast długi ogon z fałdem skórny pełniącym funkcję płetwy. Kijanki, podobnie jak ryby, wyposażone są w **narząd linii nabocznej**. Podczas ok. 16 tygodni życia w wodzie przechodzą metamorfozę, w czasie której rozwijają się kończyny i zanika ogon. Dochodzi także do przebudowy narządów wewnętrznych, np. skrzela zanikają, a wykształcają się płuca. Po przeobrażeniu w postać dorosłą większość płazów bezogonowych opuszcza środowisko wodne.

Przeanalizuj schemat rozwoju żaby w podręczniku na stronie 95

Podsumowanie:

Większość płazów to zwierzęta dwuśrodowiskowe. Żyją one na lądzie, ale na czas rozrodu przenoszą się do płytkich zbiorników ze słodką wodą.

Płazy mają cienką, nagą, silnie ukrwioną skórę, która uczestniczy także w wymianie gazowej. Pokrywający ją śluz ułatwia pokonywanie oporu wody podczas pływania.

Dorośle płazy oddychają za pomocą płuc, które mają postać worków o cienkich, dobrze ukrwionych i delikatnie pofałdowanych ścianach.

Większość płazów to zwierzęta jajorodne. Z zapłodnionych w wodzie jaj, które nazywamy skrzekiem, wylęgają się larwy – kijanki.

Notatka / wpisz pod tematem lekcji i uzupełnij polecenia?

1. Płazy – zmiennocieplne zwierzęta wodno – lądowe
2. Budowa płazów.

Zdecyduj, która cecha płazów jest przystosowaniem do życia w wodzie, a która – do życia na lądzie. Wstaw znak X w odpowiednie miejsca tabeli.

Cechy	Życie w wodzie	Życie na lądzie
Cienka, wilgotna skóra		
Oczy chronione przez powieki		
Gruba warstwa śluzu		
Błona pławna między palcami kończyn		
Nozdrza umieszczone na górnej stronie głowy		

3. Rozmnażanie i rozwój płazów.

Ustal właściwą kolejność etapów rozwoju żaby trawnej. Wpisz obok pytań cyfry 1–4.

Z zapłodnionych jaj wylęgają się kijanki.....

Młode żaby zaczynają życie na lądzie.....

Samica składa w wodzie jaja, które zapładnia samiec.....

Kijanka przechodzi przeobrażenie: zanikają u niej skrzela i ogon, a wykształcają się płuca i kończyny.....

W razie jakiś pytań proszę kontaktować się ze mną na grupie Messenger lub w sprawach ważnych pisać na mail piotr.sieradzki@sp8sanok.pl